

PROJENİN AMACI

Batı Anadolu'da yaygın olarak yetiştirilen Karya koyununun yetiştirici koşullarında geniş bir popülasyona dayalı olarak ıslah edilmesidir. Koyunlarda döl verimi, kuzularda ise sütten kesime kadar olan dönemdeki büyüme özelliklerinin ve sütten kesimde et kalitesi özelliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Karya Koyunu projesi Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat fakültesi Zootekni Bölümü önderliğinde Aydın ve Denizli illerinde yürütülmektedir.

*Ayrıntılı Bilgi İçin
İl ve İlçe Müdürlüklerine Başvurunuz*

 0 258 212 54 80 (4 Hat)

 0 258 212 54 87

 <https://denizli.tarimorman.gov.tr/>

 denizli@tarimorman.gov.tr

*Ürününüz Bol,
Kazancınız Bereketli Olsun...*

DENİZLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

KARYA KOYUN IRKI

TARİHÇE

Batı Anadolu'da son 30-40 yıldır koyun genotiplerinde tüketici taleplerinin de etkisiyle bir değişim söz konusudur. Bu durum Batı Anadolu'da yer alan özellikle yağlı kuyruklu ırkların (Ödemiş, Çine Çaparı, Dağlıç gibi) SAKIZ, KIVIRCIK VEYA SAKIZ X KIVIRCIK MELEZİ KOÇLAR ile çevirme melezlemesine tutularak ince kuyruklu bir forma dönüşmesine sebep olmuş ve bu günkü KARYA IRKI elde edilmiştir. Bölgedeki Afyon, Denizli, Isparta gibi illerden koyuncuların kış ve bahar dönemini geçirmek üzere Aydın, İzmir, Manisa gibi illere göç etmesi de bu değişim sürecini hızlandırmıştır.

Genotipe, geçmişte bölgede hüküm süren Karya uygarlığının isminin verilmesi uygun görülmüştür

Tarım ve Orman Bakanlığı Irk Tescil Komisyonu tarafından 2013 yılında Karya Koyunu milli ırk olarak tescil edilmiştir.

YAYILMA ALANI:

Batı Anadolu, Güney Ege (Aydın, İzmir, Denizli, Manisa, Uşak, Balıkesir, Muğla ve Isparta gibi illerin bazı yörelerinde yetiştirilmektedir.)

YAŞAMA GÜCÜ:

Sütten kesime kadar(0-3 ay) yaşama gücü %89'dur.

YETİŞTİRME ŞEKLİ

Yerleşik aile işletmeleri şeklinde yetiştiriciliği yapılmakla birlikte Denizli ve Isparta illerindeki işletmelerin bir kısmı göçer koyun yetiştiriciliği yapmaktadır.

BESLENME ŞEKLİ

Ergin hayvanlar merada veya hasat sonrası dönemlerde anızda otlatılmaktadır. Ancak, aşıım veya doğum dönemi gibi kritik süreçlerde yetiştiriciler otlatmaya ek olarak kesif yem desteği yapmaktadır. Ek beslemenin döl ve yavru verimi üzerine büyük etkisi vardır.

IRK ÖZELLİKLERİ

Vücut orta iriliktir. Renk beyaz, göz etrafı, kulak uçları ve ayaklar genellikle siyahtır. Vücut Uzunluğu 51-76 cm. Ortalama 64 cm.dir. Göğüs Derinliği 17-37,5 cm. Ortalama 28,6 cm'dir. Bu özelliğinden dolayı yetiştiricilerin besicilikte tercih ettiği bir ırktır. Yapağı kaba karışıktır. Erkekler kuvvetli spiral boynuzlu, dişiler boynuzsuzdur. Kuyruk ince ve az yağlıdır.

VERİM ÖZELLİKLERİ

Verim Yönü Kombine,
Döl verimi (Doğan kuzu / Doğuran koyun) 1,6-1,8'dir.
Elit sürülerde %100'e varan ikizlik mevcuttur. Bazen üçüz ve dördüz doğumlara rastlanmaktadır.
Süt verimi Laktasyon Süt Verimi..: 150 kg.
Laktasyon Süresi.....: 180 gün
Yapağı Verimi.....: 1 Kg
Randımanı.....: %75
Uzunluk (lüle).....: 7.2 cm.

BÜYÜME ÖZELLİĞİ

Doğum Ağırlığı: 4 kg
Sütten Kesim Yaşı.....: 90 gün
Sütten Kesim Ağırlığı.....: 40-50 kg
Ergen Ağırlığı Erkeklerde.....: 75-90 kg
Dişilerde.....: 60-75 kg
İlk Damızlıkta Kullanma yaşı.....: 12 ay

KARKAS ÖZELLİKLERİ

Günlük Canlı Ağırlık Artışı.....: 217 gr
Canlı Ağırlığı (3-3,5 aylık).....: 40-50 kg
Karkas Ağırlığı (3-3,5 aylık).....: 18-20 kg
Karkas Randımanı.....: %48-50

Karya ırkının et kalitesi oldukça iyidir. Mermerleşme puanı 2 olup oldukça yüksektir. Bu da ete lezzet, sululuk ve olgunluk kazandırmasıdır. Bu etler kolay çiğnenebilir, parçalanabilir, yumuşak ve suludur. Bu özelliğinden dolayı tüketici tarafından tercih edilmektedir.

DAVRANIŞ ÖZELLİĞİ

Sürü İçgüdüsü.....: Yüksek
Analık İçgüdü.....: İyi
Yürüme Yeteneği.....: İyi
Otlama Yeteneği.....: İyi
Sağılabilme Yeteneği..:

Meme yapısı nedeniyle sağıma elverişli
Sevki ve İdare Kolaylığı (Mizaç) :

Sakin sayılabilecek mizaçlı olmasından dolayı merada sürü idaresi kolaydır.

KARYA KOYUNU GELİŞTİRME PROJESİ

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) tarafından "Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayvan Islahı projesi" kapsamında ilimizde 2006 yılında 39 yetiştiricide 6000 koyun 300 koç ile Serinhisar İlçemizde Karya -1 projesi başlamıştır.

2011 yılında 32 yetiştiricide 6000 koyun 300 koç ile Karya-2 projesi uygulamaya konulmuştur. Halen 61 yetiştiricide toplam 12600 baş hayvan ile proje Serinhisar ve Tavas İlçelerinde başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Bu proje Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü, Denizli Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ve Denizli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliğinin ortaklaşa çalışmaları ile devam etmektedir.